

Prace selekcyjne w gospodarstwie rybackim

z perspektywy hodowcy

Gdynia, 16 października 2019 r.

Ziemowit Pirtań - SPRŁ, Aqualedge, Rybajka

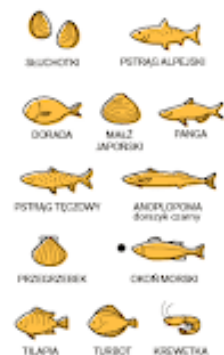
Które ryby i owoce morza jeść, z których zrezygnować?

- TOKSYNY – wysokie stężenie rtęci i PCB
- SZKODLIWE DLA ŚRODOWISKA – z wykorzystaniem sieci niszczących rafy i ekosystem
- OKRUCIEŃSTWO – połów powodujący agonię, np. powolne, wielogodzinne wykrawanie się złowionych ryb
- ZAGROŻONA POPULACJA – łowione szybciej niż się w stanie się rozmnożyć
- DOBRO ZMIERZAĆ – hodowle często są zatłoczone, dochodzi np. do kanibalizmu, rozwoju chorób lub głodu

MOŻNA JEŚĆ

obite ławice, dobrze zarządzane hodowle lub łowione w zrównoważony sposób

HODOWLE

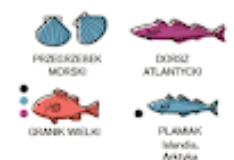
ATLANTYK

WARTO ROZWAŻYĆ

gatunki oznaczone jako „do rozważenia” mogą być łowione w sposób szkodliwy dla środowiska (np. przez trawler)

TRAWLER – statek rybacki przystosowany do połowu ryb dennyh za pomocą włoków dennyh i pelagicznych (do połowu w toni) ciągniętych za statkiem.

LEPIEJ NIE JEŚĆ

gatunki, z których powinniśmy całkowicie zrezygnować. Zagrożone, hodowane lub łowione w szkodliwy dla środowiska sposób

Selekcja - tylko po co ?

- Naukowa ideologia,
 - Mała presja ekonomiczna,
 - Relatywnie skomplikowana materia, pracochołność,
 - Stosunek nakładów do efektów ?
-
- Możliwość kreowania wybranych cech użytkowych,
 - Wyższa jakość wylęgu / ryb,
 - Koszty produkcji ?
 - Dostosowanie do zmieniających się warunków,

Natural selection does not grant organisms what they "need".

Zaangażowanie hodowcy → efekt ekonomiczny

Selekcja - korzyści

- **Cechy użytkowe przekładające się na efekty ekonomiczne:**
 - *odporność na choroby (mniejsze straty),*
 - *szybszy przyrost (niższe koszty),*
 - *opóźnione dojrzewanie (wyższa waga jednostkowa),*
 - *podwyższona wytrzymałość (temperatura, warunki środowiskowe),*
 - *dopasowanie do technologii hodowli,*
 - *jakość i struktura mięsa,*
 - *kształt ryb (fileta),*
 - *kolor mięsa, kolor ryb,*
 - ...

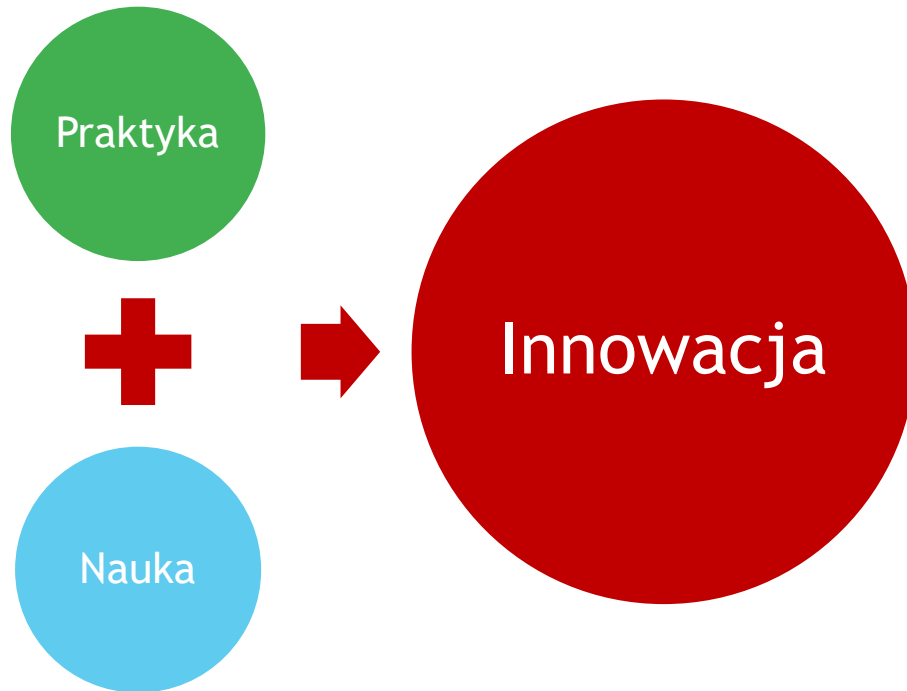
Zaangażowanie hodowcy

efekt ekonomiczny

Selekcja - jak to zrobić ?

To hodowca (rynek) wie czego potrzebuje

To nauka wie jak to zrobić (posiada zasoby)

Byłbym normalnie mistrzem świata
– gdybym tylko potrafił pływać...

Modele rynkowe

- **Ikra ryb (zaoczkowana) kupowana z zewnątrz,**
 - *uzależnienie od gotowej oferty,*
 - *niewielka możliwość weryfikacji cech,*
 - *rozbieżność interesów producenta ikry i hodowcy,*
 - *prostota i brak konieczności angażowania zasobów,*
 - *stabilność przy sprawdzonych dostawcach,*
- **Ikra pozyskiwana z własnego stada tarłowego,**
 - *pełna kontrola nad selekcją (w rozumieniu gospodarczym),*
 - *samoistne uzyskanie linii dostosowanych do warunków,*
 - *znacznie większa pracochłonność i zaangażowanie zasobów,*
 - *niewykorzystanie potencjału selekcji profesjonalnej,*

Z punktu widzenia ekonomii hodowli znacznie korzystniejszym jest wariant pierwszy

Model zaangażowania hodowcy w profesjonalne programy selekcyjne wymaga dodatkowych zachęt lub wsparcia systemowego

Możliwe scenariusze ?

➤ Wkład praktyki

- *analiza oczekiwań rynku, reakcja na trendy rynkowe,*
- *wybór oczekiwanych cech,*
- *selekcja ryb pod kątem pożądanych cech,*
- *zasoby (stada ryb, możliwość badań w skali gospodarczej),*

➤ Wkład nauki,

- *dobór metod i technologii,*
- *implementacja nowych technologii (genetyka, Crisp, pneufish)*
- *przygotowanie programów selekcyjnych,*
- *przygotowanie programów badawczych,*
- *zapewnienie zasobów ludzkich i wiedzy teoretycznej*

Czego potrzebujemy ?

- **platform wymiany wiedzy i nawiązywania kontaktów B+R,**
- **wsparcia w stworzeniu zasobów technicznych (baza badawcza umożliwiająca skalowanie badań i wdrażanie efektów w skali gospodarczej),**

Projekty B + R

- *Systemowe wsparcie projektów badawczych realizowanych w modelu B+R*
- *Dobra prasa dla modeli rozwoju innowacji w USA*
- *Strategia UE (Europa 2020), strategia Polski ?*
- *Szereg programów umożliwiających dofinansowanie projektów B + R (NCBiR, Innowacyjna gospodarka, PO RiM?)*

Skro jest tak dobrze, dlaczego jest tak źle ?

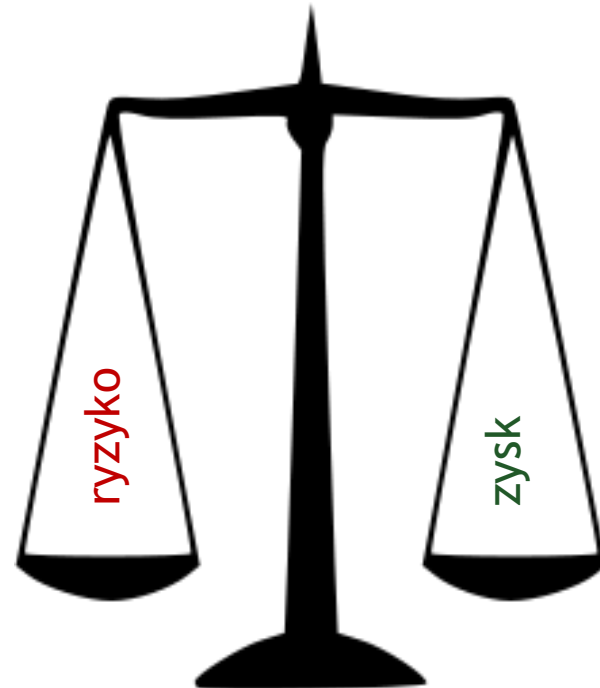

szacunek dla tych, którzy mają odwagę porozmawiać
zamiast milczeć i udawać...

Projekty B + R

B + R – business and research

biznes musi mieć szansę na zarobek lub perspektywę zarobku

Projekty B + R

ANALIZA RYZYKA

Projekt innowacyjny B+R z założenia może się nie udać

- WARIANT I - Projekt wykreowany, z góry skazany na niepowodzenie
- WARIANT II - Projekt zaplanowany przez partnerów wierzących w końcowy sukces

NIGDY NIE TRACĆ NADZIEI

The background of the entire image is a close-up photograph of a small, young green seedling with several leaves, growing out of a thick carpet of vibrant green moss. The lighting is soft and natural, highlighting the textures of the plant and the moss.

Dziękuję za uwagę
Z. Pirtań